

2ME ANNÉE — N. 49 — 31 MAI 1869

HURRIYETE

نومرو ۱۱ صفر ۱۱ سنه ۱۲۸۶ مای ۳۱

BUREAUX
DU HURRIYETE
(LA LIBERTÉ)

4, RUPERT STREET W.

A LONDRES

حریت
۱۲۸۵

مطبعه
اوند رده ده

روپرت استريت ده

نومرو

۴

(یکی عثمانلیلر جمعیتی)

طرفدن اشو غزده ملتده برکزه نشر ایدیلور حاوی اولدیغی مباحث ملت و دولتهز سلامته و عقالی خلکک متعلقه متعلقدر بهر حصه سی برانکلیز ایراسندهر
هر حصه صاحبده بهر هفت استدیکی قام و مطبعه حریت کوندریلور مطبعده سائر آقار مقیده طبع اولدالجه انلردن دخی برلنجه مهانا و بریلور متعدد حصه انلر فضل
حصله یجون بشقه برلره غزده کوندرلمسی تومیده ایدرلرله اورالره دخی ایصال اولور برلنجه سی یارم شلمینه [اویچ غروشد] در حریت غزده یازلق استنورسه
بالاده محل و نومروسی یازیلی اولان مطبعه سنه کوندرالی

بیانه کوره « رفومک الک زیاده مبتلای ظلم اولدیغی و قتلر حکومت شعبه رینک برالد و اولدیغی زمانلردر » ایشته بزده دخی تشریع و تنفیذ صورتده بر وندن تقریب اولندی مأمورلر تکثیر ایدلدی فقط حقیقته نه بو تقریب قاعده صحیحه سنه تطبیق اولندی نه ده اصول اداره تغییر ایدلدی ارباب تنفیذ و قتیله ترتیب قوانین مأمور اولان مجلس والا و مجلس تنظیماتک اعضا و هیئت نصل تحویل مقتدرایسه بوکونده شورای دولتک کرک افراد مرکبه و کرک صورت عمومیه سنی او صورتله تبدیله قادردر بناء علیه الان قوم عثمانی افلاطونک یسان ایتدیکی مظلومیت مفرطه حالتدن قورتیله مدی ینه عنان اداره قوه و اهیه کی تخدیش تصور و نفس اماره کی اظهار تجبر شاندن اولان بر قدرت مستبدنک ید تصرفده طور یور

*

کلام اجراءات واقعه مضبوطک بشنجی فقره سنده شورای دولتک اقدام وظائفی دولتک احتیاجات زمانیه کوره تعدیل قوانینی - و معیوریت ملکبه و معارف عمومیه اسبابک تعینی - و حقوق تبعهک تأمین - خصوصاً بزرگن عبارت اولدیغی سوبلدکن صکره مقدمه موفقیت واک بولک معرفتی اولقی اوزره تقسیمات داخلیه سنده اجرا ایتدیکی تعدیلاتی میدانه قومیشدر

نه بولک همت شمیدی قدر تشکیک و مؤخر ا تعطل اولتان بر مجلس تنظیمات ایله ایکی مجلس خزانیدن قطع نظر مجلس والا بش اون کره بوقلون کی رنگدن رنگه کردی لکن بیلیر که بوتیدلر نه نتیجه ویدی شمیدی شورای دولته بر شکل دیگره محمول اولش فقط عجباً بوندن نه فائده حاصل اولش

حیفا که عصر مزده اعلان اولتان اصلاحاتک ثلثاندن زیاده سنی صور اداره نک تغییراتندن عبارت ایکن بو تغییراتک حسن حاله قطعاً تأثیراتی کورلدیکی بو قدر

*

مدعا مزه بر دلیل ایزاد ایدلم مضبوطک التخی فقره سنده « مأمورین دولتدن وظیفه مترتبه لرده خلاف قانون حرکت ایدنلرک اجرای محاکمه سی

اصولی وجهله ایکبشر اعضا ایله بر طاقم لایحدر کوندر بلوب بونلر شورای دولته بالذاکره ویریلان قرارلرک اجراسی محارینه اشعار اولندیغی تذکر - بکر منجیب سنده ذکر اولتان لوا یحک مواد مندرجه سنی شرح و تحریر ایله - بکر می برنجیب سنده بر طاقم رسوم متفرقهک لغو اولندیغی اعلام - بکر می ایکبجیب سنده « کافه مأمورین و بندگانه مناج موفقیت و سلامت اولان توجهات مقدسه حضرت پادشاهی » بوالو کاتب افندیلر مزه مخصوص بر طاقم اوصاف غریبه ایله ختم کلام ایلتشدر

* ملاحظه *

برنجی و ایکبجی واو خنجی فقره لرده مقام مناسبتک فقدانندن و دردننجی فقرهک بر پارچه سنده قبولدن چقان هر پرورقه رسمیه کی لکدار ایتمکده اولان طالقاق هذیانندن بشقه برشی اولدیغی چون بزده تحقیق مرامه فقره رابعهک نتیجه سی و صدک مقدمه سی اولان مجتهدن ابتدا ایدرز

*

قانونک تنظیم ایله اجراسی تقریب « تقسیم مساعی » قاعده معروفه سنجه ایکی جهتک دخی تسویه سنده دهها زیاده سرعت و دقتی موجب اولقی لازم کله حکم چون ذات اصول کوزلدر لکن فعلاً نتیجه فوائد مطلوبه دن بر اثر کوره مدک دستور باشند باشه نقایضه مالا مال ایکن الی اعضادن مرکب قوجه بر مجلس بر سنده سکر طقوز نظام یاه بیلش که انلرکده ایچنده بر اساسی مسئله یوق کیدر نه کم زبرده کی افاد اتمردن اکلا شیلور

مقدما دخی بیان ایتشدک که بزده حقیقی بر شورای دولت یاقی محال دکل فقط شورای امتدن و بلکه بالجه معضلات سیاستدن مشکلدن شوراسیده خاطر دن چقارلسون بالاده بیان اولتان صورت تقریب ایله قدرت تشریع قدرت تنفیذن صحیحاً ابرلق لازم کلز

قوی مختار اولان سپاس بولک عمومی زنده مصدق در که « تشریعک تنفیذن تقریبی مأمورلی تکثیر ایدوده بشقه خدمتله تعیین ایتمکله حاصل اوله مز بر قدرتک مأمورلی دیگر قدرتک مأمورلر دن لطف و قهره مظهر اوله مامق دخی شرائط قطعیدندر « افلاطون الهینک

حکمدن محروم محاسنک بر فائده سی اوله یلور

*

محاکمه دار هرنه نظام یاپلورسه یایلسون
انلرکده هیچ نفی اوله من زیرا برده مواد
حقوقه نیک فالغی بر قاج سیدن مشعت اولورکه
برنجیسی اکابرک قانونه غالب اولان حکم وفرمانی
- اینکجهسی قانونک نقصانی - اوخنجیسی حکامده
اقتضا ایدن کفایتک فقدانی - دردنچیسو امر
ترافعه شیع مجیر تسلطنک جریانی کفیتلریدر
شو کلیناک قوه فاطره سنده اولان حکمت
بالغه جهتیه کافه مائر بر ارتباط کامل حالته
بولندیغی کچی دولترک حالی دخی بر طاق اسباب
وانارک تسلسلشدن عبارت اوله رقی قضایای
اداره نیک کرک جزویاتی ترکیب و کرک کلسانی
تحلیل اولسون کوریلان حسن و فیکت نتایجی
دائما بر مبدئه طابورکه اوده اداره نیک طبیعتی
یعنی امتک حاکمیدر بوحاکمیتک اجرا لجه
محتاج اولدیغی و کانت که ادینه حکومت دیورز
هر بر توکلک انتظامیچون قطعی الوجوب اولان
نظارتدن وارسته اولورسه وظیفه سی داره سنده
فالویده انتظام اوزره حرکت ایتک ممکن اوله من
ایشته یزم محاکمک اصلاحیه و طمنزده حصول
معدله نظارت امتک کافلی اولان اصول مشورتدن
بشقه چاره بوقدر تنفیذ مأمورلرک اراده
کفیده لره حرکتی انکله باطل اولور قانونک
انتظامی انکله حاصل اولور او یاپلورسه
حکام ارباب استحقاقدن انتخاب اولور او
یاپلورسه بر محکمه نیک مأموری بغیر حق عزل
خوفندن و بیوکلری تطیب ایله تفیض ابدندن
بری بوتور

*

معلومدرکه واپورله کجیدری اشارت
ایچون ایکی فنار چکرل بری قرمز بری یشل
اولور ایشته یزم حکومت ظلمت ایچنده
قالمش بر سفینه بکررکه قرمز فناری
حریت و یشل فناری تشرع و شرافت دعواریدر
شدی به قدر برنجی دعوا به دلیل صورتده
امتیاز فرمانلری نطق همایونلر صادر اولدیغی
و یونجه تشکیلاته فالغشلدیغی کچی بوسفرده
کویا اینکچی مدعا نیک برهانی اوله رقی « احکام

و حکومتله اشخاص بینده تکنون ایدن دعاوینک
دویتی شورای دولک جمله وظائفندن اولسبله
بونک ایچون بر محاکمات داره سی تشکیل اولدیغی
سولنیور

بوکره استانبولدن السدیغیز خبرله کوره
مظلوم پاشا دامادی عاطف یک بر مددنبر و حرمه
منازعه حالده بولشورق بوندن اول حضور
فتوا پناهیده اقامه دعوا ایله جانب شریعتدن
اطاعت اعلامی دخی المشکن ضطیه مشیری
ینه قالدین طرفنی التزام ایدرک اداره نیک اثر
انتباهی اولق اوزره الی آئی کندیسنی تحری
ایلله بوله مدیغی حالده نهایت بیچاره بی اله کجیروب
حرمی تطبیق ایتدیکجه سبیلک اطلاق اولمجه جغنی
بیان ایلله حبسه القا ایتدیرمشدر

شمس ضطیه اداره سی شوک بونک معاملات
بیشه سنه وارنجیه قدر قارشمی و بویولده
محاکمه سرجه استدیگنی حبس ایتک کچی تعدیلره
تصدی ایدر و بر طرفدن مسئولیت کورمزسه
مأمورین دولک محاکمه سیچون یوز داره اچلش
یک نظام بایلمش نه لطفی اولور

*

داخله داره سنک تشکیلی حقدده اولان
ملاحظه مزی ۱۴ نمرولی حریده بیان ایتشدک
شورای دولته داخله و معارف داره لرینک
برلشمی و مجلس والانک تقسیماتیه ریاست عنوانک
نظارته تحویلی هب تأثیر سز تبدیل صورت قبیلندن
اولدیغیچون تدقیق باینده تعاب افکاره بیله
دکر ضطیه اداره سنده وقوع بولان تشکیلاته
کلجه بیکی یکی مجالس و دواثرله بوقدر مصرفلر
اختیار اولمقدنسه الک اول مشیر پاشانک الدن
هر استدیگی بیچاره به هر استدیگی جزای اجرا
ایتک اقتداری انسدده معاملات و وظیفه
داره سنه ارجاع ایدلسه و پولس دیدکلری
مضیق بلایا قالدیراق و حبسخانه لر ایچنه
کیم دوشرسه بیایه اهلاک ایدیه بیله جک درجده
عقوت و مذات حالندن قورنارلق کچی حستانه
باقلسه و اموال مسروقه ده ضطیه خرسزله
توارث ایتک تعامل غریشه بر نهایت ویراسه
اوزمان ادینه اصلاحات دینیلوردی بوقسه
حصول عدالتده نه اجرادن ساقط نظامک نه ده

بحث ایدیور یاقیشوریا خلق معرفت
وسعدانته خدمت حفظ جاه ایچون اوروپایه
نمایش کوستره جک شیلرله اولز غیرت استر
حسن نیت استر بزایسه حکومتده اوهرنلرک
اثرینی ییله کوره میورد

*

استانبولک تنظیمجه وقوع بولان حالرده
خاطرمدن چیمدی التنجی داترهک تاریخیده
اونومدیق یته تنظیمات بلدییه ایچون الهجی
پاره لر حریق کیر اعانه سننه بکزه جک و
بایله جق دواترک ایراد ومصرفی التنجی داتریه
مشابه اوله جق ایسه الله امداد ایلله

*

اون سکرنجی فقره ده تعداد اولتان موادک
حقایقه واقف دکلر فقط هریری لسان رسمیدن
اشتدیکمرکی صرفی منفعت اولسه یته احتیاجات
حالیهمزه نسبت اولنجه اثر ترقی صورتسده
کوستریله جک شیلردن دکلر مثلا استانبولده
امنیت صندیقی یاپیش بعض آدملردن پاره
الوب استانبولر یوزده طقوز فائضله وریور
فقط تقویمده باصیلان مضطهدن اکلاشلدیغه کوره
بوکاطونی ایکی روز الی بدی کشی پاره اعطایتمش درونه
سرمایه حقیقی اوله رق برملیون اوج یوزیتش ایکی
بیک شوقدر غروش کیرهش صندیکم موضوعی ایسه
فقراتک اوفق قنک سرمایه لرینی نمره سز براماق ایدی
شمدی واضع لک عددیله صندیغه کیرن پاره ک
مقداری بربرینه نسبت اولنجه آدم باشنه تقریبا
الی بیک غروش دوشور بوندن اکلاشیلان
عادتا برطالم اصحاب ثروت برافاض قومانییه سی
تشکیل ایتش وامیت صندیغی کندبارینه بانقه
اتخاذ ایللرک طشره صندقلی اوزرینه ده خریشنه دن
قره دیتو المشلر استانبولده ایسه اصحاب
احتیاجه فائضله پاره ویرمک ایچون مال ایتم
موجود ایدی فائض خفیف دکلر که اتی بر
اثر ترقی صسایلم سرمایه ده کثرت یوق که
تجاره خدمت ایده ییلور دیلم

ومثلا اصول مخاکاتی تعلیم ایچون مکتب
آچیلشیده انک ایچون نظامنامه لر یاپیش
بزه حالا مدون فن حقوق یوق دستورک
اصطلاحلری قرارلشماس عبارلری نه

سوء استعماله دوشور مامکده می دولت
مقدر دکل

نشر اولسه جق معارف نظامنامه سی
بو «تشیات خیره» نکلی ترقیاتی تعمیم
ایده جک اکر اوله ایسه یته عثمانلیرک
سعادتتی استیان ارباب حیت قان اغلاسون

*

نمونه خانه ک تنظیمه عجبا جدی
باشلایله چیمدر لوندرده بولتان نمونه خانه که
دنیاده بوقیلدن اولان اثارک اک مشهورلندندر
موجود اولان اشیا سنک همان نصفته یقینی
بزم ملکیزدن چیمه آثار عتیقه دن مر کبدر
اوقدر دفاتر نادراتی حفظ ایتک شویله طورسون
باری بهاسنک برجزوئدن ییله استفاده ایتکسزین
بادالره ویرن وفاق زمانک مائرندن اولان
عثمانلیرک صنایعجه مدار اقتضای اولیق
لازم کلان مشهور بیوک ظویرلی ایکی اوج
«ارمسترونغ» طویرلیه تبدیل ایدن حکومت
شمدی آثار عتیقه طویرلیه چقده ایش
یاپه جق

برده غرض معارف خدمت ایسه نمونه
خانه دن اول کتابخانه لرزه نیچون باقیورز
ایچلرده بیک سنه عرفان ومعلومات ایلله ممتاز
جهان اولان قوجه ملت اسلامیه ک جواهر
کالاتی باصلانوب طورریور طشرده اولانلردن
قطع نظر استانبولده بولتان کتابخانه لرده
اثارک ییله همان نصفی وهله سرایده جمع اولتان
کتابلرک بلکه یوزده سکسانی صویشدر اوروپا
کتابخانه لرینی طویرلرندن بشقه هرکون صحافی
چاروشونده وقف مهریله بونجه کابلر صاتیلور
طورر حتی سلیمان قانونیک کندی خطیله
یازش ومهریله نشانلمش دیوان فارسسی
بزداتک انده کوراش وصاحبی مزاددن
ایکی غروشه دیغنی افاده ایتشدی

دولت حالا بوتخریباتک اوکنی الهمدی
دولت حالا تقویمخانه یه برقاق بیک غروش
تخصیص ایدوبده هیچ اولزسه اکلازم اولان
بعض آثاری طبع ونشر ایتدیره مدی حال بویله
ایکن نمونه خانه ایلله معارفی ترقی ایتدیره چکندن

سکر اون غروشه چیمسندن نشأت ایچکده اولدیغندن بکرمی پاره تنزک خزینه ضرری اولدی خلقجه فایده سی کوردی [۱]

*

ایشته سنه سابقه ده یاپلان شیلرک ماهیتی بونلردن عبارت اولغه دبل ترقیدر دکلیدر بورالینی ارباب عقوله تعریف اقتضا ایتز بزشو قدر درزکه مشهور برتشیهدر بنای دولت تملدن خوریش ارباب حکومت دیوارلینه کاغد یاشدیرمغه اعمارینه چالیشور اساس دکشلی والاخرایت مقررر

— — —

خدیو مصر حضرتلری بنه اوروپا به سیاحت چیقیشدر بوسفر اکثر پایتختلری باشلی باشه طولاشوب حکمدارانیه کوریشه چکی غزتهزده اعلان اولنور مشار الیهک درسجه برسنه اوسون مصر حکومته اتوره میوبده بویه هربار شورانی بورانی طولاشی هرکسه عجایب کورینور وبوحال ویشی صورینه کتمک و حکمدارلی سویس جدولتک کشادی مناسبله مصره دعوت ایتک کی برطاقم ارزولر حل اولندیغی کی یکن نسخه مزده مندرج مصر مخبرمنک ویردیکی معلوماتک صحنی دخی مؤید صایبلور حتی لوندرده فرانسه جه باصلمقه اولان « انترناسیونال » غزته سنک ۲۲ مایس تاریخله ویانه دن الوب نشر ایتدیکی ترخبرانده شو ترجمه سی عینا زیده قونیلان فقره کورلشدر

« بورانک ارباب پولیتیکه سی بینده دوران ایدن سوزلردن بریده شودرکه مصر والیسی ذات شاهانهک حکمی التشدن چیقوبده اعلان استقلال ایده جک اولورسه ویانه قینه توستک صحابته مظهر اولوب اوله میه جغنی اکلامق ایچون بوراجه خبنا اجرای تشبث ایتش و بورادن ایسه چونکه اوسترانک دولت علیه ایله اولان مناسباتی پک باشلی اساسله مستند اولدیغندن بویه یته طرفدارلک عبدالعزیز خان حضرتلرینه طوقومفسرین وجود پذیر اولسی ممکن اوله میه جغنی جواب ویرلش»

اکلاسیله جغنی صورتده یازلش نه ده شرح اولنش بوالده برطاقم ادملرک اصول محاکمات اوکرمنسیله اجرای عدالتجه نه فایده متصور اوله یبلور

*

اون طقوزنجی و بکرمی فقره ده باقلسون ولایاتک مجالس عمومیه سنده بولنان اعضا طرفندن زراعت و تجارتک اصلاح و تکثیری و لیان وانهار قطهری و بیکدن یولار و تلغرافلر انشاسی و شهرله قصبه ره صور اجراسی کی برطاقم مادهل اوزرینه بیان رأی اولندیغنی و بونلرک شورای دولته کی مذاکراتنده بولمقی اوزره اعضادن بعضی بونلرک استانبوله کلدیکی حکومت اعلان ایدیور

باطشره معتبرانی اوله طبیعیات و ریاضیاتده نقشه محتاج اولان مصالح حقه ده بیان رایه مقتدر ایسه ویردیکی پاره مک صرفباتی لزوملیدیر دکلیدر و تابع اوله جغنی قانون اوتوردیگی مملکته اجرا اوله یبلوری اولته مز می شو خصوصلرده و بونلر کی استقامت افکاردن بشقه برشبه محتاج اولمان برطاقم ساده مسائل حقه ده مشاوره به استحقاقلری نه دن اوسون نیچون افکار عمومیه مک طلب ایتدیکی شورای امت یابلسون

*

رسومات متفرقدن برطاقم لغوی مسئله سی دخی جزو یاندن ایسه ده شورای دولتک اول حسنانی صایلیسه لایقدر فقط اکا بدل معهود طوز رسمی بله سته برچاره بولنسیدی بیک قات خبری اولوردی زیر بورسمک ظهوردننری ملکرنک الک بیک اسباب ثروتندن بری اولان حیوانانده بوقدر تلفات وقوع بولدی اناطلوبده نیجه کوبلیر طوز سنلقدن درلودر او علته اوغرای قاجاق طومق بولنده بوقدر آدم تلف اولدی مقدمه طوزک فیثاتی بکرمی پاره یه تنزیل اولنشمسه ذاتا فضائی فیثاتدن دکل ملک هر طرفنده طاعیتی بولنان اوفاق تنک مملهرک قیامش اولسی جهتیله مثلا سبواسه قوچه و یا احوبلدن طوز نقله مجبوریت کورمشدن و اووالده ایسه قلبه ایله برابر طوزک اوقه سی

[۱] یوایده برجوی تقیقا فی حاوی و تنیله بابا عالی به تقدیم اولنش برلچیدان آلبروده یالیرنجه و باغفر تقدیرله اعلای ایتدده یز